

SCI-CONF.COM.UA

CURRENT TRENDS IN SCIENTIFIC RESEARCH DEVELOPMENT

**PROCEEDINGS OF III INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
OCTOBER 17-19, 2024**

**BOSTON
2024**

CURRENT TRENDS IN SCIENTIFIC RESEARCH DEVELOPMENT

Proceedings of III International Scientific and Practical Conference

Boston, USA

17-19 October 2024

Boston, USA

2024

UDC 001.1

The 3rd International scientific and practical conference “Current trends in scientific research development” (October 17-19, 2024) BoScience Publisher, Boston, USA. 2024. 628 p.

ISBN 978-1-73981-122-8

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Current trends in scientific research development. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-current-trends-in-scientific-research-development-17-19-10-2024-boston-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: boston@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 BoScience Publisher ®

©2024 Authors of the articles

47.	<i>Прасолова М. Ю., Твердохдіб О. В.</i>	312
	ЕКСКУРСІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ У КУРСІ БІОЛОГІЇ	
48.	<i>Размолодчикова І. В., Шелудякова Н. А.</i>	315
	ВУЛИЧНА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ФАХІВЦЯ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ПРОМИСЛОВОГО МІСТА	
49.	<i>Сахно О. О., Петінова О. М., Бабенко Т. Л.</i>	324
	ОСВІТА В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	
50.	<i>Ткаченко М. С.</i>	330
	ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ У ПРИРОДНИЧІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ	
51.	<i>Цуй Хаожань</i>	334
	МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА ЗАСОБАМИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
52.	<i>Абсалямова Л. М., Морозова Я. Ю.</i>	338
	ОСОБЛИВОСТІ РОЛЬОВОЇ ВІКТИМНОСТІ ЖІНОК	
53.	<i>Левчук С. А.</i>	342
	ЗАСВОЄННЯ БІОЛОГІЧНИХ ЗНАТЬ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	
54.	<i>Магеррамова Д.</i>	346
	ОТДЕЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ИССЛЕДОВАНИЯ КОГНИТИВНОЙ СФЕРЫ ЛИЧНОСТИ	
55.	<i>Неннова Є. С.</i>	353
	ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ВИКЛИКІВ НА ПРОФОРІЄНТАЦІЙНУ РОБОТУ З ПІДЛІТКАМИ: СУЧАСНИЙ АСПЕКТ	
56.	<i>Устінова В. В.</i>	363
	ЕМОЦІЙНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ КОМПУЛЬСИВНОГО ПЕРЕЇДАННЯ: РОЛЬ СТРЕСУ, ТРИВОГИ ТА ДЕПРЕСІЇ	
SOCIOLOGICAL SCIENCES		
57.	<i>Павлюк Т. І., Швець К. В.</i>	376
	СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ	
JOURNALISM		
58.	<i>Гарачковська О. О., Сосонна І. Р.</i>	385
	ФЕЙКИ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ: ПОШИРЕННЯ, ВПЛИВ І ЗАСОБИ ЗАПОБІГАННЯ	

SOCIOLOGICAL SCIENCES

УДК 364

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ

Павлюк Тетяна Іванівна,

к.е.н., доцент

Швець Кристіна Вячеславівна

Студентка

Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ
м. Вінниця, Україна

Анотація: Дана стаття досліджує захист дітей сирит та дітей, позбавлених батьківського піклування. На сьогодні в умовах війни, українське суспільство супроводжується значними втратами населення, найбільше від цього страждають діти, які втратили батьків. Проблема влаштування дітей-сирит та дітей, позбавлених батьківського піклування є однією з найголовніших соціальних проблем.

Ключові слова: Діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, соціальний захист, ключові аспекти, методика.

Дитинство – найважливіший період у встановленні особистості. Тому що у дитинстві, дитина потребує найбільшої уваги. Від ставлення до дитини залежить її майбутнє життя, її розвиток, погляд на життя, психологічний стан. Але як ми розуміємо є діти, які через різні життєві обставини залишаються без батьківського піклування, і потребують цю допомогу від держави. А держава в свою чергу робить все можливе для хорошого добробуту дітей-сирит та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Окремі аспекти дітей-сирит та дітей, позбавлених батьківського

піклування, досліджувала велика кількість українських і зарубіжних науковців, а саме: В. Андріїв, Н. Болотіна, В. Бурак, Л. Волинець, М. Захаров, О. Карпенко, О. Мачульська, В. Москалюк, А. Нечаєва, та інші. Кожен із дослідників у своїх роботах висловив свою точку зору. Однак не дивлячись на це з кожним роком рівень захищеності долається з новими підходами і методами подолання таких проблем як сирітства.

Метою дослідження є визначення основних проблем допомоги дітям-сиротам та дітям, позбавлених батьківського піклування.

У 2022 році в Вінницькій міській територіальній громаді відбулося 11 випадків усиновлення дітей: 4 дитини були усиновлені громадянами України, 5 – іноземцями. Ще два процеси усиновлення перебувають на розгляді. Паралельно з цим, у 13 прийомних сім'ях та 1 дитячому будинку сімейного типу виховується 22 дитини-сироти та дитини, позбавлені батьківського піклування. Крім того, 193 дитини перебувають під опікою та піклуванням громадян [3].

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, віком до 18 років, які проживають у дитячих будинках, інтернатах або інших подібних закладах, можуть виїхати за межі України лише за умови наявності супроводу законного представника (опікуна, піклувальника) або іншої особи, уповноваженої цим представником. Для такого виїзду необхідно оформити пакет документів, який підтверджує право цієї особи на супроводження дитини та дозвіл на виїзд за кордон за наявності таких документів:

- паспорта громадянина України або свідоцтва про народження дитини (за відсутності паспорта громадянина України)/документів, що містять відомості про особу, на підставі яких Державна прикордонна служба дозволить перетин державного кордону;
- наказу директора закладу/установи, де проживали/перебували діти, або особи, яка його заміщує, про виїзд дітей за межі України;
- письмового погодження за підписом голови або заступника обласної військової адміністрації (засвідченого печаткою) про дозвіл на виїзд за

межі України дітей, погодженого з Національною службою. Таке погодження може надаватися за допомогою електронних засобів зв'язку. У разі неможливості отримати таке погодження обласної військової (військово-цивільної) адміністрації дозвіл на виїзд за межі України дітей за запитом директора закладу/установи, де проживали/перебували діти, надає Національна соцслужба, про що повідомляє Міністерство соціальної політики протягом одного робочого дня з наданням відомостей про дітей, супроводжуваних осіб/особу, державу остаточного перебування; запрошення установ, організацій різних типів та форм власності, які уповноважені державою остаточного перебування дітей або органами місцевого самоврядування такої держави на здійснення заходів щодо прийому та супроводу дітей з інших країн. У запрошенні зазначається держава остаточного перебування дітей, кількість та категорія дітей, умови їх перебування, відповідальна організація, яка буде супроводжувати дітей протягом усього періоду їх перебування за межами України, гарантії щодо повернення дітей на територію України [1; 2].

Державна соціальна допомога на дітей призначається батькам-вихователям на кожну дитину-вихованця і прийомним батькам на кожну прийомну дитину в грошовій формі. Грошове забезпечення розподіляється між батьками-вихователями рівними частинами за їх згодою і одному з прийомних батьків.

Згідно з чинним законодавством, батькам-вихователям дитячих будинків сімейного типу та прийомним батькам, виплачується державна соціальна допомога на кожну дитину, яка перебуває під їхнім піклуванням. Ця допомога надається у грошовій формі та призначена для забезпечення належних умов життя та виховання дітей. Розподіл грошового забезпечення між батьками-вихователями здійснюється на підставі їхньої згоди, а прийомним батькам виплачується комусь одному з них.

Особи, які навчаються за денною формою навчання у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої або вищої

освіти, мають право на отримання державної соціальної допомоги. Розмір такої допомоги становить 2,5 прожиткового мінімуму для працездатної особи для осіб без інвалідності та 3,5 прожиткового мінімуму для осіб з інвалідністю.

Максимальний розмір допомоги:

- на дітей з інвалідністю від 6 до 18 років – 11186,00 грн;
- діти від 18 до 23 років (учні) – 7570,00 грн;
- особи з інвалідністю з дитинства від 18 до 23 років (учні) - 10598,00 грн;
- діти до 6 років _ 6407,50 грн;
- діти від 6 до 18 років – 7990,00 грн;
- діти з інвалідністю до 6 років – 8970,50 грн [4].

Відповідно до законодавства України, органи місцевого самоврядування мають широкі повноваження у сфері соціального захисту населення та захисту прав дітей. Зокрема, вони відповідальні за забезпечення надання соціальних послуг, встановлення додаткових гарантій соціального захисту, захист прав дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, та боротьбу з домашнім насильством. Порядок організації та забезпечення діяльності територіальних громад у цих сферах детально викладено в Методичних рекомендаціях, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України. Статтею 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими нормативно-правовими актами визначено повноваження органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту населення та захисту прав дітей. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад зобов'язані забезпечувати надання соціальних послуг, захист прав дітей, запобігання та протидію домашньому насильству та торгівлі людьми відповідно до чинного законодавства. Детальні положення щодо організації такої діяльності містяться в Наказі Міністерства соціальної політики України від 30.12.2020 № 868 рекомендується забезпечити:

-виконавчі органи сільських, селищних, міських рад здійснюють прийом громадян з питань соціального захисту, захисту прав дітей та оформлення

опіки/піклування. Вони проводять соціальну роботу, визначають потреби населення в соціальних послугах, залучають до цього процесу недержавні організації та оприлюднюють інформацію про результати своєї роботи. Таким чином, забезпечується реалізація повноважень органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту населення відповідно до чинного законодавства;

- органи соціального захисту населення проводять активну роботу з виявлення вразливих груп населення та осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Після проведення комплексної оцінки потреб таких осіб/сімей їм надаються базові соціальні послуги. Для забезпечення більш широкого спектру соціальних послуг створюється мережа надавачів соціальних послуг, яка включає як державні та комунальні установи, так і недержавні організації;

- на основі проведеної оцінки потреб населення розробляються місцеві програми соціальних послуг. Ці програми затверджуються уповноваженими органами, фінансуються з відповідних бюджетів та реалізуються на території адміністративно-територіальної одиниці або територіальної громади;

- підвищення професійної компетентності працівників соціальних служб передбачає систематичне оновлення знань, умінь та навичок, необхідних для ефективного надання соціальних послуг. Це досягається шляхом участі в навчальних програмах, тренінгах, семінарах та інших формах підвищення кваліфікації;

- ведення Реєстру отримувачів та надавачів соціальних послуг на місцевому рівні;

- проведення моніторингу надання соціальних послуг відповідно до закону, оцінка їхньої ефективності відповідно до стандартів надання соціальних послуг, оприлюднення результатів моніторингу;

- безпеку дітей;

- виявлення дітей, які знаходяться у складних життєвих обставинах,

дітей, які залишились без батьківського піклування, дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, та організацію їх соціального захисту;

- розвиток і діяльність сімейних форм виховання дітей, підбір кандидатів в усиновителі, у прийомні батьки, батьки-вихователі дитячих будинків сімейного типу та в патронатні вихователі;

- робота органів опіки та піклування; реалізацію заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, протидії торгівлі людьми та жорстокому поводженню з дітьми; забезпечення особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю передбачених законом реабілітаційних послуг, технічних та інших засобів реабілітації;

Методики роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування:

1. Індивідуальний підхід: залежно від віку, розвитку та особистих потреб дитини, важливо створити індивідуальний план підтримки, який включає навчання, психологічну допомогу та соціальну адаптацію.

2. Психологічна підтримка: діти-сироти можуть мати проблеми з довірою, самооцінкою і травмами. Психологічні консультації та терапія можуть допомогти їм впоратися з емоційними труднощами та розвинути здорові способи самовираження.

3. Соціальний розвиток: залучення дітей до соціальних і освітніх програм, клубів та гуртків може допомогти їм соціалізуватися, знайти нових друзів і розвинути свої навички та інтереси.

4. Медичне обслуговування: регулярний медичний огляд та своєчасна медична допомога є важливими для підтримки фізичного здоров'я дітей.

5. Освітня підтримка: залучення до навчальних програм і надання додаткових освітніх ресурсів для покращення академічних досягнень та мотивації.

Щоб отримати щомісячну фінансову підтримку від держави на утримання дитини, яку ви взяли до своєї сім'ї, вам необхідно:

1. Написання заяви: заповнити спеціальний бланк заяви, який можна

отримати у відповідних органах.

2. Надати документи: представити рішення виконавчого комітету Сумської міської ради про влаштування дитини до вашої сім'ї, а також документи, що підтверджують статус дитини (наприклад, свідоцтво про народження).

Сума грошової допомоги, яку особи отримуватимете, розподіляється порівну між усіма батьками-вихователями, які опікуються цією дитиною.

Такими документами можуть бути:

- рішення суду щодо батьків дитини та самої дитини;
- копія свідоцтва про народження дитини;
- у разі смерті батьків, копію свідоцтва про їх смерть;
- довідка органу державної виконавчої служби про розмір аліментів;
- довідка з місця навчання про розмір стипендії;

- медичну довідку: копію виписки з акту огляду медико-соціальної експертної комісії або медичного висновку лікарсько-консультативної комісії, що підтверджує наявність інвалідності (за наявності).

- довідку про навчання: для дітей віком від 18 до 23 років або студентів - довідку про розмір стипендії та про те, що вони не перебувають на повному державному утриманні.

- інші документи: додаткові документи, що характеризують ситуацію дитини та обґрунтовують необхідність влаштування в сім'ю [5].

У випадку, коли місцезнаходження батьків, які ухиляються від сплати аліментів, відоме, органи соціального захисту населення призначають соціальну допомогу на дитину без урахування розміру невиплачених аліментів. Водночас, протягом десяти днів з моменту подання заяви про призначення допомоги, органи соціального захисту зобов'язані повідомити службу у справах неповнолітніх про відсутність сплати аліментів. Остання, в свою чергу, протягом місяця повинна звернутися до суду з позовом про стягнення аліментів з батьків.

Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського

підклування – це комплексний і багатогранний процес, який потребує постійної уваги та вдосконалення. Завдання суспільства – створити умови для того, щоб кожна дитина, незалежно від обставин, мала можливість жити повноцінним життям. Нормативно-правова база, що регулює соціальне забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є важливим елементом соціальної політики держави. Основними документами в цій сфері є Конвенція ООН про права дитини, закони України, а також підзаконні акти, які визначають механізми надання допомоги та підтримки цим категоріям дітей. Зокрема, законодавство передбачає:

1. Право на забезпечення: Діти-сироти мають право на матеріальну допомогу, медичне обслуговування, освіту та психологічну підтримку.

2. Соціальні послуги: Забезпечення доступу до різноманітних соціальних послуг, включаючи реабілітацію та інтеграцію в суспільство.

3. Опіка та піклування: Встановлення механізмів для призначення опікунів або піклувальників, які можуть забезпечити виховання та догляд за дітьми.

4. Державна підтримка: Передбачення різних форм державної підтримки, таких як грошові виплати, субсидії на житло тощо.

5. Контроль і моніторинг: Важливість контролю за виконанням законодавства та моніторингу умов життя дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Таким чином, ефективна реалізація нормативно-правових основ соціального забезпечення цих дітей є критично важливою для їхнього благополуччя та розвитку. Необхідно постійно вдосконалювати законодавство та механізми його реалізації, аби забезпечити належний рівень захисту прав і інтересів цієї вразливої категорії населення. Методологічні основи нарахування соціального забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є важливим аспектом соціальної політики, що потребує комплексного підходу. Ефективна система соціального забезпечення має враховувати не лише фінансові аспекти, але й психологічні, соціальні та освітні

потреби цих дітей. Актуальність теми зумовлена необхідністю забезпечення гідного рівня життя, розвитку та інтеграції дітей у суспільство.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України: Закон України від 13.01.2005 року.
2. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та діте, позбавлених батьківського піклування: закон України від 13.01.2005 року. URL:<http://surl.li/xrspjm>
3. Вінницька обласна військова адміністрація URL: <https://www.vin.gov.ua/>
4. Безоплатна правнича допомога URL: <https://wiki.legalaid.gov.ua/index>
5. Департамент соціального захисту населення URL: <http://surl.li/raosxv>